

Jaarverslag 2010 Genootschap Onze Taal

2010 was voor het genootschap een redelijk evenwichtig jaar, waarin de vereniging diverse nieuwe publicaties uitbracht, haar bereik en draagvlak door middel van sociale media sterk zag groeien, en met een nieuwe mediabenedering de zichtbaarheid in de pers aanzienlijk wist te vergroten.

Ledental en financiële situatie

Eind december had de vereniging 32.529 leden, dat is 2,4% minder dan eind 2009 (33.330 leden). Het bereik van het blad is echter toegenomen doordat *Onze Taal* steeds meer tegen een vergoeding in digitale vorm collectief beschikbaar komt voor alle studenten van een onderwijsinstelling, bezoekers in een bibliotheek of medewerkers van een instituut.

Voor het vergroten van de financiële armslag werd eind 2010 voor de vierde achtereenvolgende keer aan de leden verzocht een donatie over te maken als aanvulling op hun contributie. Vele leden (3958) gaven daar gehoor aan; tezamen maakten zij in de vorm van giften € 64.430 over aan het genootschap. Dit bedrag is nagenoeg gelijk aan wat er een jaar eerder werd ontvangen.

Voor het structureel verbeteren van de financiën werd op 1 januari 2010 de contributie verhoogd van € 27,50 naar € 29,50, waardoor de contributie-inkomsten in 2010 met € 57.000 stegen ten opzichte van 2009.

In de jaarrekening vallen bij enkele punten verschillen op tussen de opgestelde begroting voor 2010 en de realisering. Dat heeft te maken met drie onvoorziene ontwikkelingen. Allereerst werd een door een extern adviesbureau begrote opbrengst van Google-advertenties op de website niet bewaarheid (- € 27.000). Ten tweede was er een vermindering van het voor derden verricht (betaalde) werk van de Taaladviesdienst (- € 34.000 ten opzichte van de begroting; -€ 10.000 in vergelijking met 2009). Tot slot speelde bij Onze Taal in 2010 een personeelsconflict dat enkel kon worden opgelost door een ontbinding van de arbeidsovereenkomst met vergoeding, door inschakeling van een arbeidsjurist, en door inzet van een uitzendkracht. Als eindresultaat op de jaarrekening is er over 2010 een positief saldo van € 9.648.

Tijdschrift *Onze Taal*

De jaargang 2010 bestond uit tien nummers met in totaal 368 pagina's. In het blad is in 2010 onder meer aandacht besteed aan schaatstaal, Nederlands in Australië, de taal van nieuwsberichten, de lezingen van het Onze Taal-congres 'Grenze(n)loos Nederlands', honden- en kattennamen, 'hun hebben', het niet aaneenschrijven van woorden, Nederlands in buitenlandse films, sporttaalpurisme, verstaanbaarheid, citaatsjablonen, de taal van Wilders, tegelspreuken, voetbaltaal, debatteren, Afrikaans, taal van tijdschriften, wielertaal, spelvaardigheid op de basisschool, juridische teksten, taal van verloskundigen, formatietaal, schrijfadvisen voor journalisten, 'ik heb zoiets van ...', de kleinelettermode, taal van GTST, afasie, tweetaligheid, huisnamen, het schrijven van literair werk, Meldpunt Taal, *d/t*-fouten, taal van de prostituee, en het taaljaar 2010.

Opvallend veel media-aandacht (kranten, radio, en soms tv) was er voor onder meer de volgende onderwerpen uit *Onze Taal*: diernamen, tegelspreuken, spellingvaardigheid van scholieren, kleine letters in bedrijfsnamen, de meest uitgeleende woorden uit het Nederlands, huizenamen, en de ernst van *d/t*-fouten.

Taaladviesdienst

In 2010 kwamen er 12.825 verzoeken om taaladvies binnen. Een deel daarvan (2737 vragen) is voor de Taalunie beantwoord in het kader van het betaalde project Taaladvies.net. Dit vijfjaarsproject begon in januari 2008; in 2010 werd voor dit project door Onze Taal € 53.595 in rekening gebracht.

Het merendeel van de vragen (55%) komt nog steeds per telefoon binnen (in 2009 58%), per e-mail 42,5% (2009: 40%). Voor het eerst werden taaladviezen verspreid via Twitter (ongeveer 200); de tweets komen bij duizenden ‘volgers’ terecht, maar het is niet meetbaar hoeveel ontvangers daarvan actief gebruikmaken. Verder steeg het aantal uitgewerkte taaladviezen van de Taaladviesdienst op www.onzetaal.nl in 2010 sterk (tot boven de 1500), waardoor steeds meer telefonische vragen ‘afgevangen’ kunnen worden.

Het totale aantal verzoeken om taaladvies verliep in de afgelopen jaren als volgt:

2000	2002	2004	2006	2008	2009	2010	
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
9.205	13.586	16.037	9.851	13.420	13.694	12.825*	(*exclusief Twitter)

In 2010 bracht de Taaladviesdienst € 125.790 in rekening voor werk dat voor derden werd verricht, inclusief het werk voor de Taalunie. De overige inkomsten zijn gespreid over diverse activiteiten, zoals correctiewerk (€ 27.653), royalty's voor boeken (€ 8.344), cursussen voor leden (netto € 12.179), workshops voor instellingen en bedrijven (€ 13.730) en de opbrengst van de telefonische adviesdienst (€ 10.289).

Bij de dienst waren eind 2010 zes taaladviseurs werkzaam, met gemiddeld een aanstelling van 27 uur per week.

Onze Taal op internet

De website van Onze Taal trok in 2010 gemiddeld per maand 232.654 verschillende ('unieke') bezoekers, een stijging met 42% ten opzichte van 2009, toen dat maandgemiddelde 163.628 was. Tijdens in totaal 4,9 miljoen bezoeken werden ruim 14,3 miljoen informatiepagina's opgevraagd. Maar liefst 74% van de bezoekers bezoekt de site allereerst voor een taaladvies.

Met de bovenstaande bezoekerscijfers staat de website www.onzetaal.nl ongeveer op plaats 800 van grote websites in Nederland (volgens de zogenoemde Alexa-ranking). Daarmee bevindt Onze Taal zich in Nederland tussen www.vandale.nl (ongeveer plaats 600) en Taaladvies.net van de Taalunie (ongeveer plaats 1200).

Digitale Onze Taal

Sinds januari 2007 is een digitale versie van het tijdschrift beschikbaar. Een elektronisch abonnement kostte in 2010 € 29,50, dezelfde prijs als een gewoon abonnement; in combinatie met het papieren tijdschrift was de meerprijs € 14,-. Eind 2010 waren ongeveer 1100 abonnees aangemeld voor de digitale *Onze Taal*, waarvan een belangrijk deel bestaat uit een collectief abonnement voor wetgevingsjuristen op diverse ministeries. Onderhandelingen met onderwijsinstellingen hebben in 2010 geleid tot de eerste overeenkomsten om *Onze Taal* via de computer voor alle medewerkers en studenten van een instelling toegankelijk te maken.

Taalpost

De elektronische nieuwsbrief *Taalpost* wordt drie keer per week gratis toegestuurd aan belangstellenden. Het medium is beschikbaar voor advertenties, om leden te werven en diensten onder de aandacht te brengen. De taalnieuwsbrief werd eind 2010 toegestuurd aan ruim 19.000 abonnees (2009: 18.000). De Nederlands-Vlaamse redactie werd ook in 2010 gevormd door twee externe medewerkers: Marc van Oostendorp en Erik Dams. Zie www.taalpost.nl.

Woordpost

Sinds maart 2009 verzorgt Onze Taal de gratis uitgave *Woordpost*. Daarin wordt in elke aflevering een moeilijk woord uit de actuele pers toegelicht (in betekenis, herkomst en uitspraak). Deze nieuwsbrief verschijnt tweemaal per week, op de (werk)dagen dat *Taalpost* niet verschijnt. De redactie wordt gedaan door de Taaladviesdienst. *Woordpost* had eind 2009 8000 abonnees en dat aantal is in 2010 gegroeid naar 10.700. Zie www.woordpost.nl.

Sociale media van Onze Taal

- ◆ In 2009 werd op de professionele netwerksite LinkedIn het beheer van een al bestaande Onze Taal-groep overgenomen. Eind 2009 had deze groep 1500 leden; dat is in 2010 toegenomen tot 3700. Onze Taal staat in de top-70 van LinkedIn-groepen in Nederland.
- ◆ Ook in 2009 werd een Twitter-account opgezet, waarop vele actieve internetgebruikers onder meer het taalnieuws van Onze Taal volgen en verder verspreiden. Het aantal ‘volgers’ nam explosief toe van 600 eind 2009 naar 7500 eind 2010. Onze Taal staat in de top-300 van Nederlandse twitteraars.

Overige gebeurtenissen

In 2010 werd verder door Onze Taal:

- ◆ in oktober de Visser Neerlandia-prijs van het ANV ontvangen; de prijs van € 12.500 was een onderscheiding voor de inzet van Onze Taal om een breed spectrum aan taalliefhebbers te verenigen rondom een populair tijdschrift;
- ◆ voor de achttiende keer de *Onze Taal Taalkalender* gepubliceerd (van 2011);
- ◆ bij uitgeverij Bekking & Blitz een taalagenda (2011) uitgebracht, waarvan in november een tweede oplage nodig bleek;
- ◆ de boekenserie ‘Taal geregeld’ aangevuld met de boeken *Grammatica geregeld* en *Tekstvorm geregeld*; van de vier boeken in de serie werden in 2010 ongeveer 5500 exemplaren verkocht;
- ◆ elke week een taalrubriek geschreven voor de populaire nieuwswebsite Nu.nl, waardoor tienduizenden mensen naar de website en het werk van het genootschap werden geleid en direct zo’n 150 leden werden geworven;
- ◆ een weblog over taalkwesties geschreven door de Taaladviesdienst – gericht op interactief contact – waarmee per maand vele duizenden bezoekers worden getrokken;
- ◆ taalcursussen verzorgd door Onze Taal, onder andere in musealocaties en bibliotheken in Den Haag, Amsterdam en Tilburg;
- ◆ door de stichting ‘Vrienden van Onze Taal’ de eerste grotere donatie ontvangen voor bijzondere projecten van het genootschap.

Bij het bureau van het genootschap waren eind 2010 dertien medewerkers in dienst (gemiddeld 29 uur per week), in totaal een formatieruimte van tien fulltime personen. Met vier externe medewerkers is er een overeenkomst voor het werk in de redactie van *Onze Taal* en voor *Taalpost*.

Plannen

In 2011 bestaat het genootschap 80 jaar. Ter gelegenheid van dit jubileum is geld gereserveerd om de website na veertien jaar grondig te herzien en te verbeteren. Bij de Vrienden-stichting zal het eerste speciale project van Onze Taal voor financiering en uitvoering worden voorgelegd. In november 2011 wordt het 28^e twejaarlijkse publiekscongres van Onze Taal gehouden. Verder zal het Witte Boekje worden geactualiseerd en wordt een spellingadvieswebsite voorbereid.

Begroting 2011

De begroting voor 2011 is gebaseerd op het werkelijke verloop in 2010 en de prognose voor de rest van dat jaar (stand oktober 2010). Ten opzichte van de begroting van 2010 zijn in de begroting voor 2011 de verwachte contributie-inkomsten licht verhoogd (als netto-resultaat van een contributieverhoging minus het effect van een lichte daling van het aantal leden; + € 10.400) en is een bijstelling naar beneden voorzien op de volgende posten: 'overige opbrengsten' (- € 8.000), 'advertentieopbrengsten' (- € 30.000) en 'renteopbrengsten' (- € 4.000). Aan de kostenkant staat een lichte stijging van de personeelslasten (2% = + € 12.500) en een verminderde uitgave voor wervingskosten (- € 6.000). Door nauwelijks stijgende inkomsten en toename in de kosten wordt er over 2011 een resultaat verwacht dat aanzienlijk minder hoog is dan wat begroot was voor 2010 (€ 1.500, dat is - € 20.000).

Bestuur

Het bestuur bestond in 2010 uit mr. E.J. (Ernst) Numann (voorzitter), mr. G.C. (Gert) Haverkate (vicevoorzitter), drs. E.H.M. (Els) Goossens (secretaris), G.F. (Geert) Raateland (penningmeester), en de leden mr. drs. L. (Bert) Jongsma, drs. J.H.J. (Jan) Luif, H.S.W. (Henny) Stoel-Hes, drs. L. (Leo) Voogt, drs. M. (Mieke) van der Weij, en drs. A.J.A. (Alof) Wiechmann.

Den Haag, 12 mei 2011

Peter Smulders

directeur